

Superstiție și știința în paludism

Studiul medicinal în antichitate ne arată că în majoritatea bolilor erau atribuite influenței zeilor sau demonilor, cari aveau de altfel puterea de-a le vindeca dacă se reușea să-i decidă, sau să-i oblige să o facă, prin rugă, ofrande și penitențe. Desigur că aceste trăsături magice aveau excepțiuni. O scărâțitură, o gambă ruptă, sau o plagă sângerândă avea prea multe relații dela cauză la efect pentruca să nu se aplice în mod automat tratamentul apropiat.

Bolile interne însă se tratau la întâmplare, fără a se cunoaște cauzele sau tratamentul. Se recurgea atunci la oracolele din templul Asclepios. Aceste oracole erau în general foarte vagi și tratamentul care consta în a face nenumărate rugăciuni, era foarte rar încununat cu succes, ceea ce se expli- ca cu ușurință.

Una din bolile cele mai temute și contra căreia se căuta zadarnic un medicament, era paludismul. Ideile care veneau în ceea ce privește acest flagel și sfaturile care se dădeau pentru a-l combate, relevau adesea o excelentă intenție. Iată un exemplu: de a lua sângele broștelor țestoase sau excrementele unui crocodil, — acesta era remediu recomandat de școala empirică. Discorde recomanda mai ales paianjeni roși (pe răcătoare) și Calien credea că era binefăcătoare un colier de semințe de jasp.

Le lipsea celor vechi cele două arme pentru a studia paludismul

și a-l combate: microscopul și chinina.

Astăzi tratamentul paludismului este unul din triumfurile medicinei. Iată cum se exprimă asupra acestui subiect un savant eminent:

„Când vedem un medic la munca sa, nu știm ce trebuie să admirăm mai mult: exactitudinea cercetărilor sale microscopice asupra microbilor paludismului în globulele roșii ale sângelui sau ingeniozitatea acelora care au studiat evoluția microbilor la om și la fânțar și momentul precis când microbul este mai sensibil efectului chininei. În fiecare zi medicul studiază la microscop o picătură de sânge a bolnavului paludic, până când constată că microbul a ajuns la stadiu când chinina poate să-l distrugă.

Bolnavul trebuie așezat în pat de 5-7 zile o doză de 1-1 grame de chinină, după sfatul Comisiunii de Paludism a Societății Naționalelor. Acest tratament duce la o vindecare rapidă și completă fără necesitatea curelor suplimentare.

Pentru profilaxie, Comisia recomandă o doză zilnică de 0,4 grame chinină în tot timpul pericolului paludic.

Ceasuri și bijuterii din aur veritabil cu cele mai reduse prețuri numai la

Iosif Reiner

Arad, Str. Colonel Pirici 3. (în dosul Teatrului).

CERCUL DE RECRUTARE ARAD

COMUNICAT

relativ la amânările de studii

1. Tinerii contig. 1938 și mai vechi — însumat — cu termen redus — care au solicitat amânare de studii pe anul 1937—1938, vor trebui să depună sau trimită — prin scrisoare recomandată la Cercul de Recrutare respective până la data de 30 Iulie 1938 următoarele acte:

a) Un certificat unic de înscriere, frecvență și activitate școlară pe anul 1937—1938.

b) Declarația Model A. și B. și recipisa de plata taxei militare pe anul 1937—1938.

2. În cazul când dorește să fie amânat în continuare, va depune la Cercul de Recrutare respectiv și cererea de amânare de studii pe anul 1938—1939, până la data de 15 August 1938.

Tinerii cari nu îndeplinesc aceste formalități, vor pierde dreptul la amânare pe viitor și vor fi încorporați la 1 Noiembrie 1938.

4. Tinerii cig. 1939 (născuți 1917), însumat cu termen redus, care doresc a fi amânați de serviciul militar pentru contnuare de studii, vor depune sau trimite — prin scrisoare recomandată — la Cercul de Recrutare respectiv până la 15 August 1938, o cerere îmbrăcată care va cuprinde următoarele date: numele și pronumele — domiciliul stabil — (unde va primi comunicările) — data și locul nașterii — contingentul — Cercul de Recrutare — școala pentru care cere amânarea — localitatea unde se află acea școală — anul școlar în care este înscris.

5. Tinerii care nu depun această cerere, pierd dreptul la amânare

și vor fi încorporați la 1 Noiembrie 1938.

6. Cererile amânare de studii și actele anexe trebuie depuse sau trimise numai la Cercurile de Recrutare respective, cerând să li se elibereze numărul de înregistrare sau vor păstra recipisa dela poștă în cazul că actele au fost trimise recomandate.

Comandantul Cerc. Recr. Arad Lt. Colonel GRAUR.

Fructele sunt scumpe!

Să bem vin fluid din fructe:

Vitamost, 1 litru 25 Lei se capătă la

Dr Ioan Krepil ARAD Str. Horia Nr. 8, Tot acolo vin de Miniș roșu și alb, rachiu de piersice, și borovicică.

Intinderea coardelor la rachetele de tenis, cu mașină englezească.

Coarde model „Künzel”

La Firma:

ALBERT gravor ARAD Piața Catedralei 14

Croitoria pentru domni **MOSKOVITZ** Arad. Asortiment bogat.

Comercianții din Arad și doliul național

Pilda d-lui Nicolae Szabó

Cu prilejul marelui doliu național — moartea Reginei Maria — remarcăm gestul impresionant de laudabil al d-lui Nicolae Szabó, comerciant din Arad, care, ca și în trecut — fie cu prilejul aniversărilor, fie cu acela al indoliilor — dsa a aranjat în frumoasa dsale vitrină de pe bdul Regina Maria portretul pictat al Marelui Dispăruț, într-un cadru adecuat de indoliere.

Chipul M. S. Reginei a fost așezat deasupra hărții României — ambele încadrate în bogat chenar de doliu. De oparte și de alta, — în fiecare noapte, două mari lumânări își trimiteau lumina pălpăitoare și cucernică peste Țara indoliată, transfigurând și sublimând majestuos chipul pictat al Marelui Regine.

Gestul dlui Nicolae Szabó merită a fi evidențiat și dat drept exemplu tuturor.

Urmând pilda dlui Nicolae Szabó — portrete indoliolate ale Marelui Regine au așezat în vitrine și următorii comercianți din Arad: **Ilie Moțiu, Dumitru Manea, Max Molnar, Librăria Cultura și Iuliu Radó.**

Croitoria pentru domni **MOSKOVITZ, Arad,** are prețuri de concurență

Salon de modă Heana Dirnbeck

Confecționează paltoane, rochii, costume și pardesiuri după modă franceză și engleză.

ARAD Piața Avram Iancu 10.

Judicare

Confirmare de mandate

ARAD. — Consiliul de punere sub acuzare a dezbătut ieri mandatele de arestare preventivă a gestionarilor pe ultimii trei ani de la Camera de Muncă. Consiliul după audierea părților, pledoaria apărării și dezvoltarea acuzei susținută de d. Prim-procuror Constantin Vulpe s'a retras în deliberare, care a durat aproape o oră.

La orele 2 după amiază consiliul a reintrat în sala de ședințe a Secției II a Tribunalului unde învinuții și apărarea așteptau sentința.

Verdictul de confirmare a mandatelor de arestare contra lui Iosif Vulpe, Sava Demian Ștengariu și V. Moșoiu a fost adus la cunoștință pe lângă toate formele legale, executându-le pe loc.

Citiți și răspânziți »Drapelul«

Acropolis

IV.

La câteva zeci de metri de minunatul Parthenon se pot vedea, spre stânga, rămășițele Erechtheonului ale cărui frumoase Korei (Coriatide) înfruntă vremurile amintind timpuri trecute.

Erechtheonul este un templu mai mic decât Parthenonul, întrunind grația și eleganța. El își are numele dela Erechten care a fost un semizeu, identificat chiar cu Neptun și reprezentând pe eroul autohton al Aticei. Templul trebuie să fi fost de o frumusețe cuceritoare din care o mai păstrat câteva linii. Zorticul Caratidelor este chiar foarte bine conservat și de-o grație care a înfruntat anii, secolele, pentru a delecta și astăzi ochiul omenesc. Coriatidele sau Koreile sunt niște sălpi ridicați deasupra mormântului bogătașului Cecrops, fondatorul Atenei, mormânt care este așezat alături de templul Erechtheon. Stâlpii acestora nu sunt însă simpli piloni de rezim, ci opere de artă. Din marmora lor au fost cioplite șase tinere ateniene cari sprijină pe cap un acoperiș. Koreile au o finută dreaptă, cu un picior în poziție de repaos, iar haina le cade pe formele pline de feminitate, atât de natural, atât de voluptuos încât, pentru moment, uși că te găsești în fața unor bucați de marmoră. Delicatețea liniilor, pacea din expresia fețelor și majestatea impunătoare a finutei tradează o mână de maestru cu sufletul plin de comori, de sensibilitate și finețe. Și cu toate acestea, artistul a trebuit să tind seamă nu numai de realizarea frumosului, ci și a practicului. E surprinzător cum niște statui atât de delicate și fragile par că, pot susține pe capetele lor un acoperiș atât de masiv. Sculptorul trebuie să fi fost totodată și un matematician excepțional.

Nu există vizitator care să nu fie fermecat de Coriatide și care să nu se lase pozat în fața lor pentru a le avea amintire.

Astăzi, nu se mai poate vedea pe Acropolis nimic altceva care să fie demn de reținut. Doar poziția strategică, ieșirile dosnice pentru aprovizionare, cari nu tin de ortă pentru care atâția oameni vin din depărtări și urc pe Acropolis.

Și totuși ne sunt rezervate și de-acum înainte o mulțime de frumoase

și neuitate emoții. Mai avem de vizitat muzeul de pe Acropole, un muzeu destul de mare (compus din zece săli) conținând numai opere de artă desgropate și culese de-ac-depe această s'ancă a templelor și-a celei mai durabile arte a tuturor timpurilor.

După ce ai intrat, nu mai știi încotro să-ți întorci capul și'n fața cărei statui sau basorelief să te oprești mai îndelungat. Iți vine să bați mereu din palme de surprins ce ești de-aldea frumuseți cari se întrec unele pe altele și regretăm din suflet că trebuie să ne grăbim deoarece nu mai este decât un ceas până ce se va închide muzeul.

Nici nu știu ce să aleg din multele amintiri cari mă năpădesc în acest moment, pentru a vă arăta minunățiile cele mai impresionante. Totuși, par că fragmentele cari au format odată frontonul Parthenonului și au făcut să mă opresc mai îndelungat. Sunt opera lui Phicras.

În fața capului în marmoră alui Alexandru Cel Mare am stat, de-a scemenea multe minute, nu numai pentru a-i studia trăsăturile, nu numai pentru că acel cap era al lui Alexandru cel Mare, ci și pentru că finețea și priceperea cu care era lucrat te uimesc.

Dar ar trebui să înșir aici toate obiectele ce se găsesc în acel muzeu pentru a-mi împăca și descărca sufletul de puhoiul impresiilor și nu cred că aş putea să vă dau nici o slabă înfișoare din aceea care m'a frământat și mă frământă încă după ce am văzut atâtea priceperi și-atâtea frumuseți încât sunt plin de regretul că n'am trăit odată cu maestrul neîntrețuți cari ne-au lăsat atâtea frumoase urme ale geniului lor. Toate acestea trebuie văzute, pentru a câștiga o lume a amintirilor în care să te poți retrage cu dragoste de câteori sufletul ți-e însetat de frumos.

D. CALIN

Din răsbunare

— Cum dracu ai putut să dai pe fiică-ta lui Stamate de nevastă? Doar erai dușman de moarte.

— Dal Păi tocmai, de asta i-am dat-o ca s'o aibă pe nevastă-mea de soacră.

Brutăria Ander

Aradul-Nou

Face cea mai bună pâine de casă. Domnii comercianți băcani și prăvăliile mixte din Arad sunt rugați să și facă comanda la această brutărie. Livrarea se face zilnic la prăvălie.

St. Adr.

Aduc la cunoștința mult stimatelor Doamne că salonul meu de confecționarea articolelor de modă și îmbrăcăminte și pentru copii cu numele

„PARIS” str. Consistorului No. 12. execută după moda engleză, franceză, garantând că va satisface chiar și cele mai excepționale gusturi și cerințe.

Rog binevoitorul concurs și rămân cu toată stime:

sofia lui Kondorossy Ștefan

Nu vă pierdeți timpul!

Căutând în ziare și reviste articole cari poartă numele dvs. sau tratând problemele cari vă interesează, căci o instituție special creată și bine organizată pentru aceasta poate face acest lucru mai bine și mai puțin ca dvs.

„SERVICIUL GAZETELOR”

Agentie internațională de presă și publicitate urmărește tot ce se publică în cele circa 1400 publicații din România, iar prin intermediul celor 102 agenții similare din străinătate, tot ce se scrie în presa din toată lumea și procură tăeturi de presă asupra oricărei personalități sau subiect.

Cereți telefonice sau în scris prospecte lămuritoare sau o probă gratuită de o săptămână, indicând subiectul care vă interesează

Solemnitatea din gara Cotroceni

Trenul mortuar s'a oprit trei minute la Chitila.

Echipa de radio-reportaj a sosit cu microfonul pentru a primi și aici trenul și a vă împărtăși ceremonia locală.

Suntem pe peronul gării Cotroceni în așteptarea trenului mortuar, purtătorul ră mășițelor ale sfintei noastre Regine Maria.

Gara este îmbrăcată toată în straie de doliu, în culorile nobile care au plăcut atât de mult reginei pornită spre eternitate.

Dincolo de calea ferată, mulțimea adunată așteaptă tăcută.

De partea cealaltă sunt înșiruiți străjerii.

Trecând prin holul gării dai în Curtea Palatului Cotroceni, vechi, foarte vechi, în care se găsește o bisericuță și mai veche. Aici Regina Maria și-a petrecut cei mai mulți ani ai vieții Sale; și buni și de grijă, și ușori și grei.

Pe această câmpie a libertății care a fost Cotroceni, Destinul a hotărât să se ridice palatul unei Regine eliberatoare.

Dar tot aici, ca o dovadă că viața nu cruță durerea nici celor mai aleși fii ai săi, au suferit și Prințesa Maria și Regina Elisabeta și Prințul Mircea, acel lăstar de crin, atât de plâns de mama lui.

Tămâiere îmbrăcate în violet împraștie pretutindeni miresme.

Aici, odinioară, tânăra soție a viitorului erau Regele Ferdinand, sfioasă la început, apoi s'globe și increzătoare în destin, mamă iubitoare și devotată, și-a petrecut viața în acest palat dela marginea capitalei, Regina Maria, care și-a legat firele vieții Sale cu ale Neamului Românesc.

Astăzi, Regina care s'a legat de sufletul Neamului, astăzi nu mai este!

Din Cotroceni a plecat sfâșiată de durere de moartea Prințului Mircea, din Cotroceni a plecat îndurerată în vreme de război și la Cotroceni s'a întors victorioasă și tot în Cotroceni — vine acum să treacă adormită de somnul de veci.

Neputincioși în fața destinului, ne înclinăm înăbușiți de durere din sfletele noastre și lăsăm lacrimile să curgă ca un prinos de închinare, aici, în Palatul Parcului ce O așteaptă trist și cernit, aici unde odinioară Ea și-a urzit visul Ei frumos de slava României, de astăzi și de mâine.

În spatele gării, s'a ridicat un catafalc îmbrăcat în violet. Aici se va oficia slujba religioasă.

Un escadron din Garda Palatului cu muzică și drapele cernite stă înșiruit dealungul alejelor.

Pe peron, Consilierii Regali, membrii guvernului și toate oficialitățile așteaptă.

Pe cealaltă latură, un alt escadron, al Reg. 4 Roșori cu drapele, va da onorul.

Trenul Ministerial a sosit cu 20 de minute înainte, aducând pe înalții părtași la această tristă ceremonie.

Suntem în așteptare. Peste câteva minute trenul va fi aici.

După ce se va oficia serviciul divin în spatele Gării, sicriul va fi purtat de ofițeri și dus în Sala Bizantină unde este catafalcul.

Va fi așezat în aceeași sală, unde a odihnit și trupul neînsuflețit al M. S. Regele Ferdinand.

Sala Bizantină!
Sala Albă!

Un portret al M. S. Regina Maria, lucrat de Laszlo, stă în frunte acoperind ușa pe unde va intra Familia Regală.

Un bust în marmoră al Soveranului. Tapițerii ale fostei Ducese de Saxa-Coburg, aduse din Rusia și atâtea alte ornamente aduse în dar dela Mama Sa, împodobesc această Sală Bizantină.

Icoane vechi, tablouri pictate, jilțuri majestuoase întregesc decorul peste care predomină violetul, culoarea favorită a Augustei Soverane.

Din holul gării au eșit pe peron toți înalții demnitari: Președintele Consiliului de Miniștri, Consilierii Regali, membrii Guvernului, Ambasadorii extraordinari, Comandantul Străzii Țării, Președintele Academiei Române, Inspectorii Generali de Armată, Mitropolitii, Primul Președinte al Inaltei Curți de Conturi, Primul Președinte al Consiliului Legislativ, Primarul General al Capitalei, Șeful Marelui Stat Major, Comandantul Corpului II de Armată, Comandantul Diviziei I a IV-a, Primarul Sectorului III Albastru, Prefectul județului Ilfov și Comandantul Pieții București.

Trenul mortuar se apropie.

Cele două locomotive, pavoazate cu drapele îndoliate încep să se zărească.

Trenul este în preajma gării.

Ostașii înșiruiți dealungul liniei ferate au luat pentru onor.

Publicul adunat în număr mare, peste drum de gară într-o ordine și o liniște desăvârșită, așteaptă sosirea

Requiemul dela Arad

ARAD. — Populația municipiului nostru, a ținut ca în timp ce la Curtea de Argeș, trupul neînsuflețit al Reginei Maria era coborât în lăcașul de veci, să aducă un pios omagiu memoriei Aceleia care a fost Marea Regină Maria a României.

La catedrală, în prezența autorităților, în frunte cu d. colonel Cica, reprezentantul Diviziei, colonel Dobriceanu, prefectul județului, R. Orezeanu, primarul orașului, prim procuror C. Vulpe, președintele de Tribunal dr. Costa, Ascaniu Crișan, cdul Legiunii de Străjeri, dna Bucurescu edta Legiunii de Străjere, revizor școlar Igrășan, precum și a celorlalți conducători de autorități, instituții, ofițeri, func-

trenului mortuar.

M. S. Regele a coborât din vagon.

A.S.R. Principesa Elisabeta îl urmează.

A.S.R. și Imperială Principesa Ileana, Principele Nicolae, M. S. Marele Voevod Mihai de Alba Iulia, Arhiducele Anton, coboară apoi. Doamnele de onoare și demnitarii coboară în urmă din vagoane.

Tunurile descarcă cele 75 de lovituri.

În acest timp ofițerii Reg. IV Roșori coboară sicriul din vagon.

Întreaga asistență salută rămășițele pământești ale Marelui Dispărute.

Sicriul va fi așezat pe catafalcul din spatele gării, unde se va oficia serviciul divin.

Clopoțele bisericii din Curtea Palatului au început să sune.

Tunurile bubue.

Sicriul se apropie încet, purtat pe umeri de ofițeri.

M. S. Regele urmează imediat sicriul.

Alături de M. S. Regele se află: A.S.R. Principesa Elisabeta, Principele Nicolae, A. S. Imperială și Regală Arhiducesa Ileana, Arhiducele Anton și M. S. Marele Voevod Mihai de Alba Iulia.

Sicriul este așezat pe catafalc.

Incepe sfânta slujbă.

După terminarea serviciului divin, soborul de preoți pornește înainte îndreptându-se spre interiorul Palatului, spre Sala Bizantină.

Ofițerii Reg. IV Roșori ridică pe umeri sicriul Marelui Soverane.

M. S. Regele și Augusta Familie Regală merg în urma sicriului urmași de înalții demnitari.

Odihnește-Te în pace slăvită Regină, aici în Palatul pe care l-ai iubit atât.

Alături de durerea Neamului întreg îți străjuesc în preajmă duhurile sfințite ale înaintașilor, ce Te prea măresc alături de noi.

Moartea Ți-a răpit trupul. Sufletul Țău Mare însă îl purtăm în noi, și-L vom transmite cu sfintenție urmașilor ca să Te iubească și ei deopotrivă, Slăvită Împărătească a tuturor Românilor!

șionari și public, — s'a oficiat un serviciu religios de către un sobor de 12 preoți, în frunte cu părintele Păcățianu, răspunsurile fiind date de corul „Armonia” dirijat de d. prof. I. Lipovan. Părintele C. Turicu a vorbit despre viața Marelui Regine, care a jertfit totul pentru binele țării și atunci când a prevăzut ceasul din urmă, de acolo din depărtări a cerut să fie adusă acasă, pentru a închide ochii pentru totdeauna pe pământul scump al Patriei.

După terminarea slujbei religioase, d. colonel Cica a vorbit, în Piața Catedralei, detașamentelor ostașești și străjerești așezate în cerc, conturând personalitatea Marelui Dispărute.

In pelerinaj la Castelul Peleş

Sinaia, Catafalcul roșu pe care, cu o cruce de aur pe piepi, stă Regina Maria în sicriu alb ca de marmoră, se află în holul Castelului Peleş; lumina cade de sus, din plafonul de vitralii, atât de înalt, încât holul pare de o vastitate ireală.

Prin coridoare împodobite cu tablouri și armuri, ajungem în sala maură, cu fântâna monumentală,

Tot acolo se află capela bizantină cu stâlpi de marmoră cenușie și icoane vechi, românești. Mai departe erau camerele copiilor regali: M. S. Regele Carol II a crescut în lumina și culorile deschise ale acestui decor.

Biroul Reginei Maria e scier; fațag negru. Dar soarele pătrunde prin ferestrele cu perdele galbene și inundă încăperea cu aur.

M. S. Regina Maria a României în ziua încoronării

În această sală cu trofee de arme, de o sumbră solemnitate, acum aproape un sfert de veac, a stat Regele Carol II pe catafalce.

Mai departe se află sala de muzică a Reginei Elisabeta, — o capelă cu strane de biserică și orgă.

În camera de lucru a Regelui Carol I, ornicul s'a oprit dela sine în clipa când bătrânul Rege și-a dat sufletul... Castelul Peleş are tradiția și legendele lui...

Înfățișarea Castelului Peleş este mai luminoasă, ca de vilă engleză, pe când Castelul Peleş este construit în stilul Renașterii germane. Peșorul era casa Regelui Ferdinand, a Reginei Maria și a „prințisorilor”. Din holul Castelului Peleş, o scară neagră urcă, pe sub portretul Reginei Maria, la etaj, unde se află salonul mândrei Regine defuncte, un salon în stil bizantin, cu plafonul de aur și sticlă albure, cu mozaic verde de jos, cu jilțuri mari de teracotă și iemni.

Aici a scris Regina Maria, ca tea minunate opere literare...

Candele și caddăruse de aur atârnă din bolțile colonadelor; se cu crini înalți, străjuesc în jurul...

În holul Castelului Peleş se dicat acum 11 ani catafalcul Regelui Ferdinand...

În fund un șir de coloane negre de care erau prinse candelarele. Sub plafonul alb, pe catafalcul de purpură, Regele Ferdinand avea Cordonul albastru peste pieptul încrăcat de aur; răsărea din ciulița ordinului Mihai Viteazul.

Avea la picioare două jerbe de crini, în două vase înalte, pe care le iubise în viață.

„Aripa morții a fluturat lărd pe le castelele regești dela Sinaia.

Seara și-a lăsat umbrele pe pădurile negre de brazil. O petă, la Corpul de gardă, sană găciunea, și codrii răspund cu couri prelungi...

Drumul din urmă

Urmat de un cortegiu neobișnuit de impresionant, sicriul Celei care a fost Regina Maria, așezat pe un afet de tun a fost purtat pe cel din urmă drum al său prin Capitală spre Curtea de Argeș în lăcașul de veci.

Sicriul a fost însoțit de patru consilieri regali și urmat de M. S. Regele, principii consăngeni, principii stră-

ini, ambasadele a 16 țări, consilierii regali, guvernatorii de misiuni și atase militari, foști miniștri, autorități, armata etc.

Rămășițele pământești ale Reginei Maria au fost depuse alături de cele ale Regelui Ferdinand cel Loial. În icoana Lor a amândoruror în sufletele tuturor românilor de azi și de mâine.